

ARHITEKTONISKI – MĀKSLINIECISKĀ IZPĒTE (AMI)

PROJEKTS: *Zaļenieku komerciālās un amatniecības vidusskolas ēku kompleksa energoefektivitātes paaugstināšana, Zaļenieki, Zaļenieku pagasts, Jelgavas novads*

ADRESE: *"Zaļenieku komerciālās un amatniecības vidusskola", Zaļenieki, Zaļenieku pagasts, Jelgavas novads, LV-5477*

PASŪTĪTĀJS: *Jelgavas novada pašvaldība.*

Reģ. Nr. LV90009118031.

Pasta iela 37, LV-3001, Jelgavas novads

Sējuma saturs.

- 1. Ievads*
- 2. Apraksts*
- 3. Fotofiksācijas shēma un fotogrāfijas*

- **TIESISKAIS REGULĒJUMS**

Saskaņā ar **Ministru kabineta noteikumiem Nr.474**,

51. Kultūras pieminekļu remontā (bojāto daļu vai elementu identiskas atjaunošanas, nomaiņas un pastiprināšanas darbi, kas būtiski nepārveido kultūras pieminekli un uzlabo tā tehnisko stāvokli), konservācijā (pieminekļa vai tā daļas būvnieciska, fizikāla un ķīmiska nostiprināšana), restaurācijā (pieminekļa vai tā daļas zinātniski pamatota atjaunošana sākotnējā veidolā, saglabājot vērtīgākos uzslāņojumus) un rekonstrukcijā (pieminekļa vai tā daļas pārveidošana, mainot apjomu, telpisko struktūru un plānojumu) **izvērtē dažādu laiku uzslāņojumus un saglabā:**

51.1. **ēkām un būvēm – oriģinālo konstruktīvo sistēmu un konstrukcijas, plānojumu, apjomu, materiālus, apdari, vērtīgus interjera elementus, detaļas, rotājumus, vēsturiskās iekārtas un komunikācijas;**

51.2. pilsētu un lauku ēku grupām – vēsturisko plānojumu, reljefa, ūdenstilpju un apzaļumojuma sistēmu, apbūves ārējo veidolu un kultūrvēsturiski vērtīgo labiekārtojumu;

Likuma "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" 3.pants nosaka, ka kultūras pieminekļa pārveidošana vai tā oriģinālo daļu aizstāšana ar jaunām daļām pieļaujama tikai tad, ja tā ir vienīgā iespēja, kā saglabāt pieminekli, vai arī tad, ja pārveidojuma rezultātā nepazeminās pieminekļa kultūrvēsturiskā vērtība.

- **PRINCIPI**

Kultūras pieminekli ir paredzēts atjaunot maksimāli saglabājot objekta kultūrvēsturiski vērtīgo oriģinālo substanci un kultūrvēsturisko vērtību radīto noskaņu, ievērot starptautiski atzītus autentiskuma nosacījumus, ēku atjaunot ilgstošai kalpošanai, papildināt ar mūsdienu dzīves kvalitātes diktētiem uzlabojumiem. Ēkas apjomā ievērot pieticību – iztikt bez papildus apjoma palielinājumiem, radīt pievilcīgu un ērti lietojamu vidi. Atzīt īstas oriģinālas kultūrvēsturiskas vērtības, kas tolerantī papildinātas ar mūsdienu dizainu un mākslu.

IEVADS

Darba uzdevums: veikt ēkas sākotnējo fasāžu un telpu apdares inventarizāciju, logu un durvju inventarizāciju.

Zaļenieku muižas apbūve ir valsts nozīmes arhitektūras kultūras piemineklis Nr. 5315. kopš 1998. gada Zaļenieku muiža sastāv no trīs ēkām – pils, stāļļa un katlu mājas, kas atrodas blakus Zaļenieku parka dīķim (sk. foto_1.1. situācijas shēma). Zaļenieku muižas pils ēkai ir veikta apsekošanas, ko veicis SIA "INTARSIJA". Zaļenieku skolas ēka, kas atrodas 18.gs.b.-19.gs.s. celtajā zirgu stallī, nav veikta apsekošana. Uz šo brīdi vecajai ēkai ir piebūvēts otrais stāvs (1949.g), kas tika ekspluatēts internāta vajadzībām. Zaļenieku komerciālās un amatniecības vidusskolas, zirgu stāļļu ēkas arhitektoniski mākslinieciskās izpēte (AMI) balstīta uz objekta apsekošanu dabā un veikto fotofiksāciju.

APRAKSTS

Ēka sākotnēji bijusi vienkārša ar "aukstajiem bēniņiem". 1949. gadā veiktajos būvdarbos, ir palielināts ēkas būvapjoms, izbūvējot ēkas otro stāvu. Līdz ar to ir zaudēts ēkas sākotnējais vēsturiskais plānojums un būvapjoms. Ēkai ir mainīta jumta konfigurācijai, kā arī segums. 2. stāvā logu ailu pārsedzes veidotas neievērojot vēsturisko principu – arkveida mūrējums, kā arī izbūvēti oderlogi 1.stāvā zem virslogiem. Ēkas centrālajā daļā ir izbūvēta kāpņu telpa, uz jumta izbūvēti jauni skursteņi/šahtas.

foto_1. (foto no skolas arhīva)

FASĀDES

Fasādes sienas un viršpamats apmests ar cementa-kaļķa bāzes apmetumu.

Foto_2.

Foto_2.1.

Foto_2.2.

Foto_2.3.

Foto_2.3.

Foto_2.4.

SIENAS

Ēkas sienas izbūvētas uz lentveida pamatiem līdz ~1.0 metru augstumā virs zemes, kas veidoti no skaldītiem un apaļiem laukakmeņiem. Kā saistviela izmantota kaļķa java, kas pamatā ir izkritusi un laika gaitā aizvietota ar cementa-smilšu javu.

Ārsienas veidotas no apmesta sarkanā māla ķieģeļa. Ķieģeļi izmūrēti dažādās plaknēs, veidojot logu ailu iedziļinājumu un akcentus starp logiem viena ķieģeļa augstumā izvirzot 1/3 ķieģeļa garumu uz āru. (sk. foto 2.3, 2.4.).

Redzams atšķirīgs pārsedžu veidošanas princips (sk. foto 2.- 2.2.).

JUMTS

Sākotnējais jumts izbūvēts bija no koka spārēm un latām, dzega atradusies apmēram 1.0m virs virslogiem. Norobežots tikai ar dakstiņu segumu.

1949.gadā ēka ir parbūvēta un ir izbūvēts otrais stāvs (sk. foto 3), šobrīd ir skārda lokšņu jumta segums. Ir mainīta spāru konstrukcija, veidota koka krēslu sistēma, nav saglabāta vēsturiskā konstrukcija kā arī jumta slīpuma leņķis un augstuma atzīme korē un dzegā ir atšķirīga no sākotnējās.

Jumtam visiem korpusiem izveidotas lietus ūdens horizontālās un vertikālās notekas. (sk. foto 2.- 2.2.).

SKATS UZ STĀĻIEM 1949. G.
AR IZBŪVĒTO INTERNĀTU II. STĀVĀ

Foto 3.

Foto 3.1.

Foto 3.2

PĀRSEGUMS

Pārsegums veidots no koka konstrukcijas. Ēkai ir koka siju pārsegums, kas balstās uz nesošām ķieģeļu mūra sienām.

LOGI UN DURVIS.

Sākotnēji ēkai bijuši virslogi pie arkveida pārsedzes, pusapļa formā, zem tā atradās mūris, dažviet bijuši logi, bet logu skaits bijis neliels (sk.foto_1 un foto_3.). Lielākā daļa 1.stāva logi ir izbūvēti 1949. gadā. Logu tips – oderlogi ar divām vērtņēm. Tiem raksturīgs T veida dalījums, veidojot rūtojumu 2:3.

Foto 3.2

No vēsturiskā logu aprīkojuma nekas nav saglabāts – izmantotas redzamas tērauda eņģes un standarta vēršanās mehānismi, kas raksturīgi pirms un pēc II pasaules kara periodam. Vēsturisks stiklojums nav saglabājies.

Logus projektēt atbilstoši saskaņota VKPAI 2009 . gada Nr. L-2089. Dokumentu fonds Inv. Nr. 92469-4, vienkāršotas renovācijas projekta, ko izstrādāja arhitekte Ligita Rubina Sk. foto 4., 4.1. Stikla pakete iekštelpas pusē.

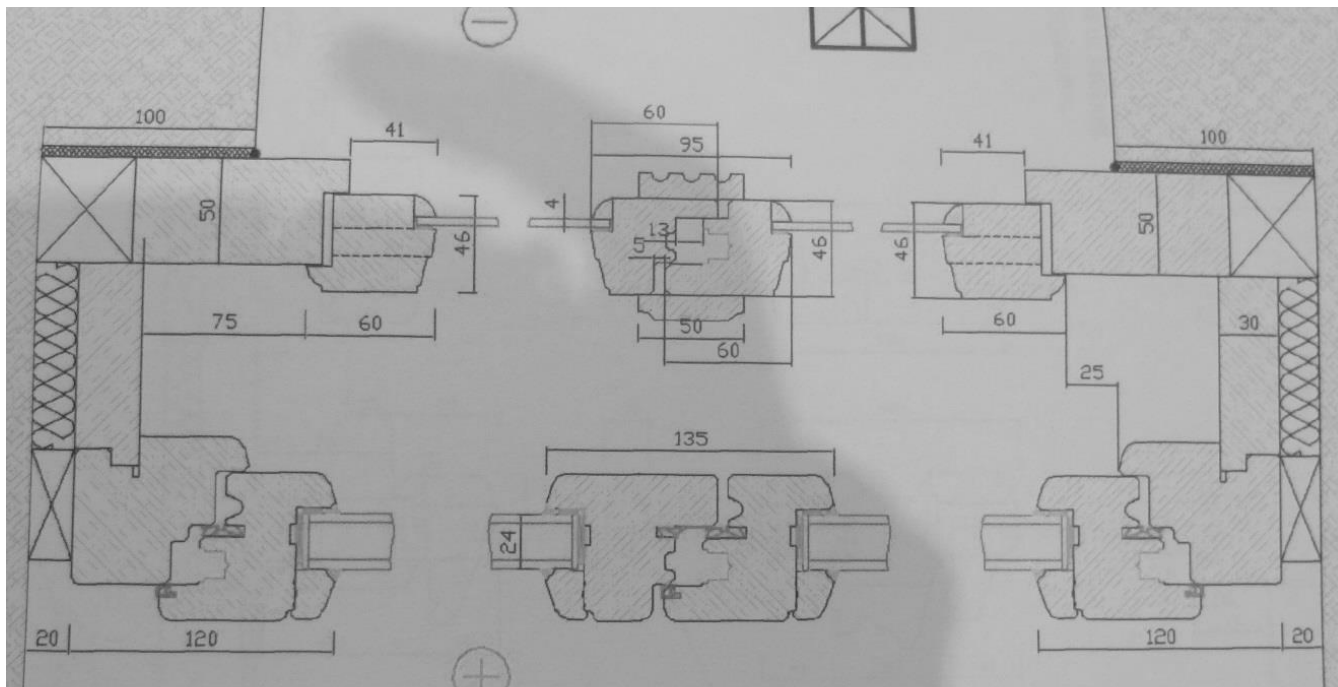

Foto 4. Loga Horizontālais šķersgriezums.

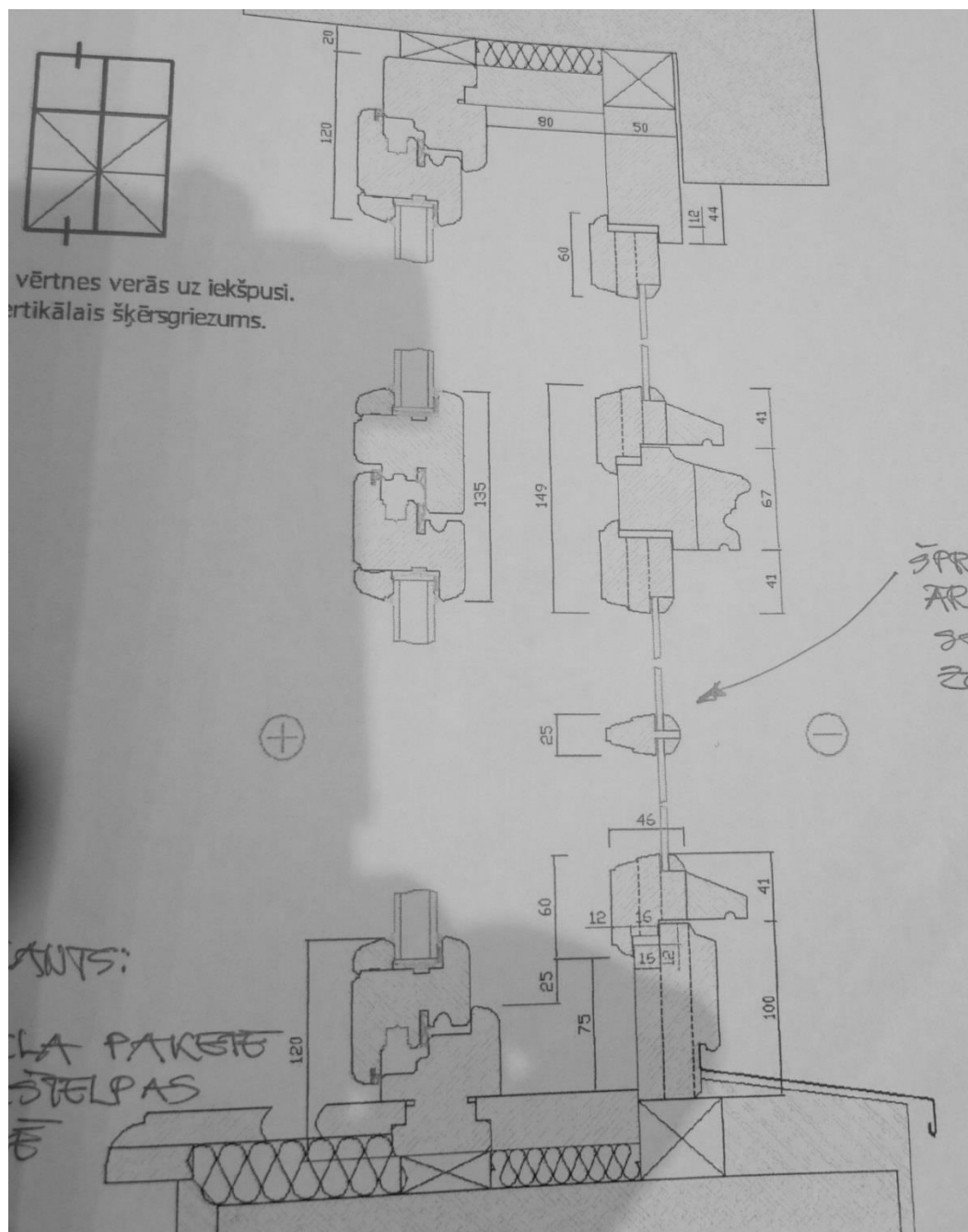

Foto 4.1. Loga Vertikālais šķersgriezums.

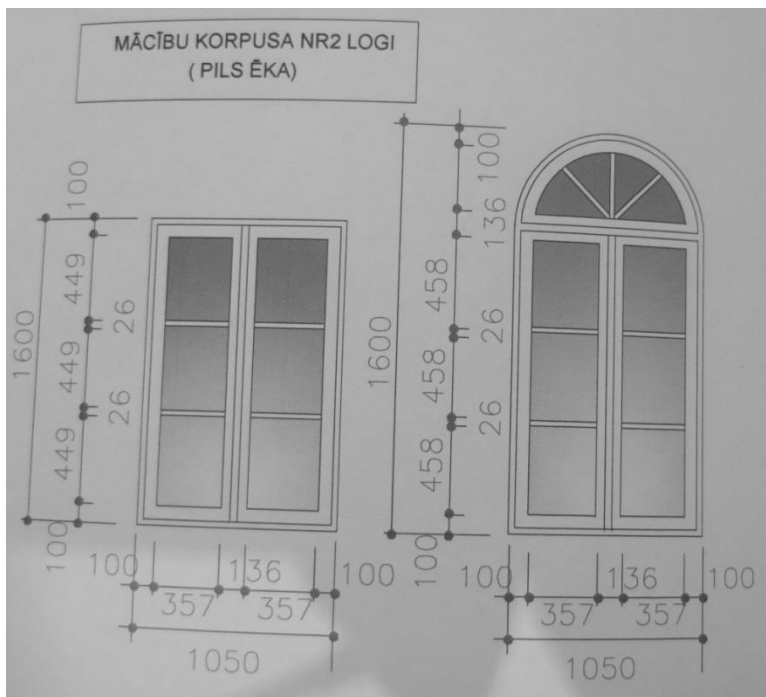

Foto 4.2.

Ēkā ārdurvis un iekšdurvis nav saglabātas

Foto 5.

Pārsvārā durvis ir nomainītas pret rūpnieciski ražotām. Vietām koka pildiņu durvis, kuras varētu būt datējamas ar 1949. gada pārbūvi.

INTERJERS

Ēkas interjera apsekošanu nav iespējams veikt, jo veiktas pārbūves skar visas ēkas telpas.

SIENU KRĀSOJUMS.

Jaunais telpu krāsojums paredzēts skolai atbilstošā jaunā dizainā, saglabājot esošās sienas augstuma atzīmes) un izmantojot attiecīgi piemērotās krāsas sastāvus. Sienu krāsojumu zondāžas šā projekta ietvaros netiek veiktas, jo projektā plānots tikai telpu kosmētiskais remonts, neskarot un nebojājot uz sienām esošos uzslāņojumus.

1.stāva telpu fotofiksācija

